

Asia C-163/20**Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 98 artiklan 1 kohdan mukainen
ennakkoratkaisupyynnön tiivistelmä****Jättämispäivä:**

16.4.2020

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:

Bundesfinanzgericht (Itävalta)

Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

16.4.2020

Valittaja:

AZ

Vastapuolena oleva viranomainen:

Finanzamt Hollabrunn Korneuburg Tulln

Pääasian oikeudenkäynnin kohde

Valitus päätöksestä, jolla hylättiin Tšekin tasavallassa asuvan ja Itävallassa työskentelevän työntekijän hakemus perheavustuksen myöntämisestä sen suuruisena kuin se suoritetaan Itävallassa asuville työntekijöille

Ennakkoratkaisupyynnön kohde ja oikeusperusta

Unionin oikeuden tulkinta, SEUT 267 artikla

Ennakkoratkaisukysymys

Onko Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 18 artiklaa ja 45 artiklan 1 kohtaa, työntekijöiden vapaasta liikkuvuudesta unionin alueella 5.4.2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen N:o 492/2011 (EU) N:o 492/2011 7 artiklan 1 ja 2 kohtaa, sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta 29.4.2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 883/2004 4 artiklaa, 5 artiklan b alakohtaa, 7 artiklaa ja 67 artiklaa sekä

sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 883/2004 täytäntöönpanomenettelystä 16.9.2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 987/2009 60 artiklan 1 kohdan toista virkettä tulkittava siten, että ne ovat esteenä sellaisen kansallisen säännösten soveltamiselle, jossa säädetään, että perhe-etuuksia, joita suoritetaan lapsesta, joka ei tosiasiallisesti oleskele pysyvästi nämä perhe-etuudet maksavassa jäsenvaltiossa vaan toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa, Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen toisen sopimuspuolen alueella tai Sveitsissä, on mukautettava Euroopan unionin tilastotoimiston julkaiseman, kunkin valtion hintatasoa vertailevan tutkimuksen perusteella perhe-etuudet maksavan jäsenvaltion hintatasoon?

Unionin oikeussäännöt, joihin on viitattu

Sopimus Euroopan unionin toiminnasta (SEUT), 18 ja 45 artikla

Sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta 29.4.2004 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 883/2004, johdanto-osan 16 perustelukappale, 1, 3, 4, 5, 7 ja 67 artikla sekä 68 artiklan 2 kohta

Sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 883/2004 täytäntöönpanomenettelystä 16.9.2009 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 987/2009, 60 artiklan 1 kohta

Työntekijöiden vapaasta liikkuvuudesta unionin alueella 5.4.2011 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 492/2011, 7 artiklan 1 ja 2 kohta

Kansalliset oikeussäännöt, joihin on viitattu

Perhekustannusten korvaamisesta vuonna 1967 annettu laki (Familienlastenausgleichsgesetz 1967, jäljempänä vuoden 1967 FLAG), 1, 2, 5, 8, 8a ja 11 §, 33 §:n 3 momentin 2 kohta, 53 ja 55 §

Vuoden 1988 tuloverolaki (Einkommensteuergesetz 1988, jäljempänä vuoden EStG), 33 §:n 3 momentti

Liittotasavallan naisia, perheitä ja nuorisoa koskevista asioista vastaavan ministerin ja valtiovarainministerin asetus perheavustuksen ja verotuksessa tehtävän lapsivähennyksen mukauttamisesta niiden lasten osalta, jotka oleskelevat pysyvästi jossain toisessa EU:n jäsenvaltiossa, Euroopan talousalueen sopimuspuolen alueella tai Sveitsissä (Verordnung der Bundesministerin für Frauen, Familien und Jugend und des Bundesministers für Finanzen über die Anpassung der Familienbeihilfe und des Kinderabsetzbetrages in Bezug auf Kinder, die sich ständig in einem anderen Mitgliedstaat der EU oder einer Vertragspartei des Europäischen Wirtschaftsraumes oder der Schweiz aufhalten.

Familienbeihilfe-Kinderabsetzbetrag-EU-Anpassungsverordnung), BGBl. II nro 318/2018; 1–5 §

Tiivistelmä tosiseikoista ja pääasian oikeudenkäynnistä

Valittaja ja hänen aviomiehensä asuvat kahden yhteisen alaikäisen lapsensa kanssa Tšekin tasavallassa. Hän työskentelee rajatyöntekijänä Itävallassa ja hänen puolisonsa Tšekin tasavallassa. Finanzamt Hollabrunn Korneuburg Tulln maksoi valittajalle vuodesta 2016 lähtien asetuksen N:o 883/2004 nojalla erotuksen (Differenzzahlung tai Ausgleichszahlung), joka vastasi Tšekin tasavallan perheavustuksen ja Itävallan perheavustuksen välistä eroa. Tämä erotus maksettiin joulukuuhun 2018 saakka yhteensä 374,80 euron suuruisena (perheavustuksen osuus 238,00 euroa, verotuksessa tehtävän lapsivähennyksen osuus 116,80 euroa molemmista lapsista). Kun vuoden 1967 FLAT:n 8a §:n ja vuoden 1988 EStG:n 33 §:n 3 momentin 2 kohdan säännökset olivat tulleet voimaan 1.1.2019, etuus mukautettiin siihen arvoon, joka ilmeni Euroopan unionin tilastotoimiston määräpäivänä 1.6.2018 julkaisemasta hintatasovertailusta, joka liittyy Tšekin tasavallan ostovoimaan suhteessa Itävallan ostovoimaan. Kyseessä on yhteensä 232,00 euron suuruinen kuukausittainen summa (perheavustuksen osuus 159,70 euroa, verotuksessa tehtävän lapsivähennyksen osuus 72,30 euroa molemmista lapsista).

Koska valittaja ei ollut samaa mieltä summan leikkaamisesta, hän vaati Finanzamt Hollabrunn Korneuburg Tullnilta ”täysimääräistä indeksoimatonta perheavustuksen erotusta”. Finanzamt hylkäsi vaatimuksen ja saattoi valituksen Bundesfinanzgerichtin ratkaistavaksi sen jälkeen kun Finanzamt ei ollut käsitellyt valitusmenettelyssä valittajaan esiin tuomia unionin oikeuteen liittyneitä näkökohtia. Bundesfinanzgerichtissä on vireillä lukuisia tähän rinnastettavia asioita.

Pääasian asianosaisten keskeiset perustelut

On riidanalaista, onko määräytymisperusteeksi tämän erotuksen myöntämisen yhteydessä otettava Itävallan perhe-etuudet (perheavustus ja sen yhteydessä suoritettava verotuksessa tehtävä lapsivähennys) sen suuruisena kuin ne on maksettu vuodesta 2019 lähtien Itävallassa tosiasiallisesti asuvista lapsista vai onko sen määrä mukautettava Tšekin tasavallan hintatasoon. Valittaja katsoo, että ”liikkuvilla työntekijöillä on sama oikeus perhe-etuuksiin kuin paikallisilla työntekijöillä asianomaisten lasten asuinpaikasta riippumatta”. Finanzamt on tästä eri mieltä.

Tiivistelmä ennakkoratkaisupyynnön perusteluista

Riidanalaista päätöstä edelsi keskustelu siitä, onko unionin oikeuden yhteensovittamissäännösten soveltamisalaan kuuluvien perhe-etuuksien

indeksointi unionin oikeuden mukaista. EU:n komissio ei noudattanut useiden Itävallan liittovallan ministerien marraskuussa 2016 esittämää pyyntöä, joka koski (maastavietävien) perhe-etuuksien indeksointiin liittyvän aiheen käsittelemistä ja sosiaalijärjestelmien yhteensovittamista koskevien säännösten muuttamista koskevan ehdotuksen esittämistä.

Tuolloinen liittovaltion perheitä ja nuorisoa koskevista asioista vastaava ministeriö antoi Wienin yliopiston työ- ja sosiaalioikeuden professorin oikeudellisen lausunnon huomioon ottaen – yhdessä valtiovarainministeriön kanssa – 5.1.2018 lausunnoille ministeriön ehdotuksen vuoden 1967 FLAG:n ja vuoden 1988 EStG:n muuttamisesta annettavaksi liittovaltion laiksi. Tuolloinen liittohallitus teki 2.5.2018 – ehdotetun indeksoinnin osalta ministeriön ehdotuksen kanssa olennaisilta osin samansisältöisen – hallituksen esityksen. Tämä hallituksen esitys hyväksyttiin 24.10.2018 määräenemmistöllä Itävallan kansallisneuvostossa. Indeksointi tuli voimaan 1.1.2019 lukien maksettavien perhe-etuuksien osalta.

EU:n komissio aloitti 24.1.2019 jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan menettelyn Itävallaa vastaan. Menettely on tällä hetkellä vaiheessa 2. Komissio katsoi 25.7.2019 antamassaan perustellussa lausunnossa Itävallan indeksointimekanismin olevan syrjivä, koska se johtaa Itävallassa työskentelevien työntekijöiden perheavustusten ja sovellettavien verohelpotusten pienentymiseen vain sillä perusteella, että heidän lapsensa asuvat jossain toisessa jäsenvaltiossa. Sillä, että elinkustannukset ovat jossain jäsenvaltiossa alemmat kuin Itävallassa, ei ole merkitystä sellaisten etuuksien yhteydessä, jotka suoritetaan kiinteämääräisinä ottamatta huomioon lapsen huollosta tosiasiallisesti aiheutuvia kustannuksia. Komissio ei ilmeisesti ole vielä tähän mennessä saattanut asiaa unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi.

Oikeuskirjallisuudessa on enimmäkseen katsottu, että maastavietävien perhe-etuuksien indeksointi ei ole unionin oikeuden mukaista, mutta tästä on esitetty päinvastaisiakin näkemyksiä. Unionin oikeuden oikea soveltaminen ei ole niin ilmeistä, että siitä ei jäisi mitään järkevää epäilyä.

Oikeus Tšekin ja Itävallan perheavustusten välisen erotuksen suuruiseen etuuteen

Asetuksen N:o 883/2004 68 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaan silloin, kun useamman jäsenvaltion on myönnettävä etuuksia samana aikana ja samoja perheenjäseniä varten samoin perustein, palkkatyön tai itsenäisen ammatinharjoittamisen perusteella saavutettujen oikeuksien etusija myönnetään lasten asuinpaikan jäsenvaltion lainsäädännölle. Saman artiklan 2 kohdassa säädetään, että jos oikeudet ovat päällekkäisiä, perhe-etuudet myönnetään sen lainsäädännön mukaisesti, joka on määritelty ensisijaiseksi, ja toisten lainsäädäntöjen mukainen oikeus perhe-etuuksiin pidätetään ensiksi mainitun lainsäädännön mukaista määrää vastaavalta osalta, ja kyseisen määrän ylittävä

osuus maksetaan tarvittaessa erotusetuutena (vrt. unionin tuomioistuimen 18.9.2019 antama tuomio C-32/18, Moser, EU:C:2019:752, 41 kohta, ja lisäksi tässä yhteydessä tuomio 30.4.2014, C-250/13, Wagener, C-250/13, EU:C:2014:278, 46 kohta).

On kiistatonta, että Itävalta maksaa perhe-etuuksia siltä osin kuin ne ylittävät Tšekin tasavallan perhevastuut.

Perhevastuusta ja verotuksessa tehtävää lapsivähennystä on pidettävä sosiaaliturvaetuutena, koska niiden myöntäminen etuudensaajille perustuu tiettyyn laissa määriteltyyn asemaan kaikesta yksilöllisestä tarveharkinnasta riippumatta ja ne liittyvät toisaalta johonkin asetuksen N:o 883/2004 3 artiklan 1 kohdassa (j alakohda, perhe-etuudet) nimenomaisesti mainittuun vakuutustapahtumaan (vrt. tuomio 18.12.2019, C-447/18, UB, EU:C:2019:1098).

Unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan jäsenvaltioiden on käyttäessään toimivaltaansa sosiaaliturvajärjestelmiensä sisällön määrittämiseksi noudatettava unionin oikeutta ja erityisesti niitä EUT-sopimuksen määräyksiä, jotka koskevat jokaiselle unionin kansalaiselle tunnustettua vapautta liikkua ja oleskella jäsenvaltioiden alueella (vrt. tuomio 23.1.2020, C-29/19, ZP, EU:C:2020:36, 39 ja 41 kohta oikeustapaustauksineen).

Finanzamtin soveltama kansallinen säännöstö aiheuttaa hankaluuksia erityisesti, jos sitä tarkastellaan primäärioikeudessa SEUT 18 artiklan ja SEUT 45 artiklan 1 kohdan sekä johdetussa oikeudessa asetuksen N:o 492/2011 7 artiklan 1 ja 2 kohdan, asetuksen N:o 883/2004 4, 5, 7 ja 67 artiklan sekä asetuksen N:o 987/2009 60 artiklan 1 kohdan toisen virkkeen kanssa.

Ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin viittaa tässä yhteydessä erityisesti 15.1.1986 annettuun tuomioon 41/84, Pinna (EU:C:1986:1), 6.10.1995 annettuun tuomioon C-321/93, Martinez (EU:C:1995:306, 21 kohta), 7.11.2002 annettuun tuomioon C-333/00, Maaheimo (EU:C:2002:641, 32 kohta), 22.10.2015 annettuun tuomioon C-378/14, Trapkowski (EU:C:2015:720, 35 kohta), 12.3.2020 annettuun tuomioon C-769/18, SJ (EU:C:2020:203, 43 kohta), 2.4.2020 annettuun tuomioon C-802/18, FV, GW (EU:C:2020:269, 24 kohta) ja 18.9.2019 annettuun tuomioon C-32/18, Moser (EU:C:2019:752, 38 kohta).

Primäärioikeudessa kielletään sekä ilmeinen syrjintä että myös sen peitelty muodot. Tästä esitettiin indeksointia koskeneeseen päätökseen johtaneissa parlamentin keskusteluissa, että päätös ei perustu millään tavalla kansalaisuuteen vaan asuinpaikkaan ja että myös Itävallan kansalaisten lapsiin, jotka asuvat jossain toisessa jäsenvaltiossa, sovelletaan vastaavaa indeksointia tosiasiallisten elinkustannusten mukaan. Samassa yhteydessä viitattiin myös siihen, että komissio oli välttääkseen Yhdistyneen kuningaskunnan eroamisen unionista laatinut ehdotuksen, joka koski perhe-etuuksien indeksointia. Komissio indeksoi sellaisten virkamiestensä palkat, jotka eivät asuneet Brysselissä tai

Luxemburgissa, sekä heidän lapsistaan maksettavat perhe-etuudet (vrt. asetus N:o 1296/2009).

Yleiskielen perusteella asetuksen N:o 884/2004 5 artiklan b alakohtaa ja 67 artiklaa pitäisi tulkita siten, että niissä esitettyjen fiktioiden perusteella nyt käsiteltävässä asiassa valittajan lasten pitäisi niissä säädetyn yhdenvertaisuuden perusteella katsoa oikeudellisesti asuvan Itävallassa, vaikka he asuvat tosiasiallisesti Tšekin tasavallassa, ja siitä syystä pitäisi maksaa asetuksen N:o 883/2004 68 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu erotusetuus ja jättää indeksointia koskevat kansalliset säännökset huomiotta. Jos katsottaisiin, että perheenjäsenet oleskelevat Itävallassa, heillä olisi myös oikeus samansuuruisiin perheavustuksiin kuin maksetaan Itävallassa asuvista lapsista.

Tätä tulkintaa puoltaa sekin, että Itävallan lainsäätaja on ottanut vuoden 1967 FLAG:n 53 §:n 1 momentin toisella virkkeellä asetuksen N:o 883/2004 67 artiklan ensimmäisen virkkeen olennaisilta osin osaksi kansallista oikeutta mutta säätänyt vuoden 1967 53 §:n 4 momentissa nimenomaisesti, että vuoden 1967 FLAG:n 53 §:n 1 momentin toista virkettä ei sovelleta vuoden 1967 FLAG:n 8a §:n 1–3 momentin indeksointisäännökseen, eli sen mukaan indeksoinnin soveltaminen olisi kuitenkin selvästi ristiriidassa oleskelua etuuden suorittavassa valtiossa koskevan fiktion kanssa.

Asuinpaikkaa koskevalla fiktiolla hoidetaan tietoisesti erilaisia asuinvaltiosta riippuvia asumista, koulutusta ja elatusta koskevia tarpeita. Riippumatta lapsen asuinpaikasta syntyy samanlainen oikeus samansuuruiseen etuuteen. Indeksoinnilla Itävallan perhe-etuuksien määrä sidotaan yksiselitteisesti lapsen tosiasialliseen asuinpaikkaan.

Parlamentissa käydyissä keskusteluissa viitattiin myös siihen, että indeksoinnin jälkeenkin Itävallan perhe-etuudet ovat suurimmaksi osaksi huomattavasti suurempia kuin asuinvaltiosta suoritettavat.

Asetuksen N:o 987/2009 60 artiklan 1 kohdan mukaan sovellettaessa asetuksen N:o 883/2004 67 ja 68 artiklaa on otettava huomioon koko perheen tilanne, ikään kuin kaikkiin kyseessä oleviin henkilöihin sovellettaisiin asianomaisen jäsenvaltion lainsäädäntöä ja ikään kuin he asuisivat siellä, erityisesti kun on kyse henkilön oikeudesta vaatia tällaisia etuuksia.

Unionin tuomioistuin on vahvistanut vastaavasti 22.10.2015 antamassaan tuomiossa C-378/14, Trapkowski, EU:C:2015:720, 35 kohta, ja 18.9.2019 antamassaan tuomiossa C-32/18, Moser, EU:C:2019:752, 38 kohta, että ”asetuksen N:o 883/2004 67 artiklassa säädetty fiktio merkitsee sitä, että henkilö voi vaatia perhe-etuuksia perheenjäsenilleen, jotka asuvat muussa jäsenvaltiossa kuin näiden etuuksien maksamiseen toimivaltaisessa jäsenvaltiossa, ikään kuin nämä perheenjäsenet asuisivat tässä viimeksi mainitussa jäsenvaltiossa”.

Jos oletetaan, että perheenjäsenet asuvat Itävallassa, on siten olemassa oikeus samansuuruiseen perheavustukseen kuin Itävallassa asuvista lapsista maksetaan.

Toisin sanoen: unionin lainsäätävä on päättänyt tietoisesti yhdenvertaisuudesta, joka tarkoittaa oikeutta laadultaan ja määrältään samoihin etuuksiin.

Tuomiossa Trapkowski oli tosin kyse lähinnä siitä, edellytetäänkö asetuksen N:o 987/2009 60 artiklan 1 kohdan kolmannessa virkkeessä, että oikeus perhe-etuuksiin, joita myönnetään lapsesta sille lapsen vanhemmalle, joka asuu näiden etuuksien myöntämiseen toimivaltaisessa jäsenvaltiossa, on tunnustettava sillä perusteella, että toisessa jäsenvaltiossa asuva toinen vanhempi ei ole esittänyt perhe-etuutta koskevaa hakemusta, mihin unionin tuomioistuin vastasi kieltävästi.

Unionin tuomioistuin selvensi tuomiossa Moser, että asetuksen N:o 987/2009 60 artiklan 1 kohdan toista virkettä on sovellettava kaikkiin asetuksen N:o 883/2004 68 artiklan perusteella suoritettaviin etuuksiin.

Unionin tuomioistuin totesi tosin tuomiossa Moser sen kohteena olleesta kotihoidontuesta, että asetuksen N:o 883/2004 68 artiklassa tarkoitettu erotusetuus on maksettava etuuden maksamiseen velvollisessa työskentelyvaltiossa tosiasiallisesti saatujen tulojen perusteella, ja viittasi siihen, että rajat ylittävissä tilanteissa palkka on yleisesti korkeampi työntekijän työskentelyvaltiossa.

Etuudet, jotka on tarkoitettu korvaamaan perheestä aiheutuvia kustannuksia

Asetuksen N:o 883/2004 1 artiklan z alakohdan mukaan ”perhe-etuudella tarkoitetaan luontois- tai rahaetuuksia, jotka on tarkoitettu korvaamaan perheestä aiheutuvia kustannuksia”. Vuoden 1967 1 §:ssä säädetään, että kyseisessä laissa säädettyt etuudet myönnetään ”kustannusten korvaamiseksi perheen edun nimissä”. Lain esitöiden mukaan kyseessä on tässä yhteydessä kustannusten korvaaminen tosiasiallisten elinkustannusten mukaan, ja ne voivat vaihdella asuinpaikan mukaan. Jos etuus myönnettäisiin ehdottomasti tietyn suuruisena hintatason eroista huolimatta, kyseessä olisi joko liian suuri tuki tai tulonsiirto, mitä ei edellytetä perusvapauksissa (jos lapsen asuinmaassa on alempi ostovoima), tai liian pieni tuki (jos lapsen asuinmaassa on korkeampi ostovoima), mikä on ristiriidassa vapaan liikkuvuuden käyttämisen kanssa.

Itävallan perhe-etuudet rahoitetaan yhtäältä perheestä aiheutuvien kustannusten kattamiseksi perustetusta rahastosta, joka rahoitetaan lähinnä erityisesti työnantajamaksuilla, jotka perustuvat niiden maksamiin palkkoihin, mutta myös yhteisö- ja tuloverotuloista saatavilla osuuksilla (perheavustus), toisaalta tuloverosta saatavasta yleisestä verokertymästä (verotuksessa tehtävä lapsivähennys). Valittaja vetoaa siihen, että hän rahoittaa omalta osaltaan tuloillaan Itävallan perhe-etuuksia ja että ne kuuluvat siten hänelle lyhentämättöminä; hän viittaa siinä yhteydessä julkisasiamies Mancinin 21.5.1985 antamaan ratkaisuehdotukseen 41/84, Pinna (EU:C:1985:215, 6.C. kohta).

Ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen mukaan asetuksen N:o 883/2004 7 artiklan tulkinnasta on todettava, että vaikka asetuksen N:o 883/2004 67 artiklan mukainen fiktio ei vaikuttaisi asetuksen N:o 883/2004 nojalla myönnettäviin

perhe-etuksiin, yleiskielen perusteella niiden indeksointia Itävallassa koskisi asetuksen N:o 883/2004 7 artiklan nojalla kielto tehdä muutoksia (nyt käsiteltävässä asiassa leikkaus) perheenjäsenen tosiasiallisen asuinpaikan perusteella. Lain esitöissä todetaan muun muassa, että tosiasiallisista taloudellisista seurauksista riippumatta tukivaikutuksen, jolla tarkoitetaan tosiasiallisten olosuhteiden asianmukaista ratkaisemista, pitää riippua elinkustannusten rahoittamisesta. Kyse ei ole siitä, voidaanko perhe-etuudet indeksoida vai ei, vaan siitä, koskeeko – mitä nyt käsiteltävässä ehdotuksessa ei kyseenalaistettu – Itävallan perheavustukseen liittyvä maastavientivelvoite määrää vai arvoa. Tässä yhteydessä esitetään, että on sallittua indeksoida rahasuoritus, jota ei rahoiteta työntekijämaksuilla, kunhan vapaaseen liikkuvuuteen perustuva syrjäntäkielto otetaan huomioon.

Niiden mielestä, joiden mukaan Itävallan säännöstö on unionin oikeuden mukainen, Itävallan rahasuoritusta ei ”leikata”, koska arvioitaessa perheavustusta ja muita perhe-etuksia ostovoiman mukaan otetaan huomioon erilaiset elinkustannukset kussakin asuinmaassa ja annetaan siten aina sama ostoskori käyttöön. Etuus muuttuu vain ”numeerisesti mutta ei arvoltaan”. Koska liittymällä elinkustannuksiin tavoitellaan vain yhdenvertaista kohtelua ja siihen viitataan oikeusjärjestyksen muillakin aloilla, tähän ei näyttäisi liittyvän mitään perustavanlaatuisia epäasianmukaisuutta.

Ostovoimapariteettilaskelman tavoitteena on nimenomaan perhe-etuksien aineellisen arvonmukaisuuden muuttumattomuus ja vakaus. Kotimaisten olosuhteiden ja jäsenvaltioiden välisten inflaatiota ja ostovoimaa koskevien erojen ei siten nimenomaan pitäisi vaikuttaa rahasuorituksen arvoon. Asetuksen N:o 883/2004 67 artiklan sanamuotoa ”ikään kuin” pitäisi tällä perusteella tulkita siten, että jossain toisessa jäsenvaltiossa asuvista perheenjäsenistä suoritettavien perhe-etuksien määrän ei tarvitse vastata muodollisesti (määrältään) vaan aineellisesti (arvoltaan) kotimaassa asuvista perheenjäsenistä maksettavia perhe-etuksia. Arvoon perustuva tarkastelu johtaa siten siihen päätelmään, että Itävallan mallin mukaan asuinpaikan vaihto unionin, Euroopan talousalueen tai Sveitsin välillä ei voi vaikuttaa Itävallan perhe-etuksiin eikä muuttaa tai pienentää niitä, vaan niiden arvo on jokaisessa asuinvaltiossa sama. Mallissa, jolla varmistetaan perheavustuksen arvo unionissa, ETAssa tai Sveitsissä (arvoltaan) samassa laajuudessa kuin silloin, kun asianomainen oleskelee kotimaassa, ei ole havaittavissa yksipuolista rasitteita lisäävää vaikutusta. Siirtotyöläiset eivät menetä tässä yhteydessä jäsenvaltion sosiaaliturvaa koskevia oikeuksia sillä tavoin, että he saattaisivat pidättäytyä käyttämästä oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen.

Niin kauan kuin Euroopassa on vielä suuria ostovoimaeroja, tämä malli voisi yhtäältä edistää oikeudenmukaisuutta ja toisaalta jopa tukea liikkuvuutta ja siten työntekijöiden vapaata liikkuvuutta.

Parlamentissa käydyissä keskusteluissa viitattiin kuitenkin myös siihen, että esimerkiksi Itävallan sisällä ei ole yksittäisten alueiden erilaisiin elinkustannuksiin

perustuvaa indeksointia ja että Itävallan perheavustus ja verotuksessa tehtävä lapsivähennys ovat kiinteämääräisiä etuuksia, joissa ei oteta huomioon asuinpaikkaan liittyviä olosuhteita. Eroa on myös Itä-Slovakian ja lännen välillä, sillä Bratislavan pääkaupunkiseudulla elinkustannukset ovat huomattavasti suuremmat kuin esimerkiksi Wienin pääkaupunkiseudulla. Kaikki nämä eri alueet ja nämä erilaiset elinkustannukset eivät näy etuuden määrässä. Lisäksi huomautettiin siitä, että nimenomaan hoito- ja hoivatarvikkeet, joita tarvitaan pikkulapsia varten, ovat usein samoja tuotteita kuin Itävallassa ja maksavat myös siellä yhtä paljon.

Tätä vastaan esitetään myös, että avustuksen vastaanottaja ei käytä lapsen elatuksen kattamiseen ainoastaan lapsen asuinvaltion ostoskoria vaan tekee ostoksia myös työskentelyvaltiossa.

Edellä esitetystä seuraa, että unionin tuomioistuimelle on esitettävä ennakkoratkaisupyyntö SEUT 267 artiklan nojalla.

TYÖASIAKIRJA